

لہرتا سود و مرہ
گیلامن پشیدن

نہ لوی!

Ketabton.com

حالی

تولونہ: اتک یوسفزی

ملی گیلان پشیدن
شہید گیلان

GILAMAN PASHTEEN

کيلہ من وزير

له تاسو دومره كيله من يمه چې حد نه لري

له تاسو دومره كيله من يمه چې حد نه لري!

M Khalid Takal

کيلہ من وزير

گیله من وزیر

له ناسو دومره گيله من یمه چې حد نه لري

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم :	له ناسو دومره گيله من یمه چې حد نه لري!
شاعر :	ملي شهيد حضرت نعيم غيرت گيله من وزير
راټولونه :	اجمل اټک يوسفزی
د پښتۍ ډيزاين :	بناغلی صابر زیار
خپرنډوي :	خښي کلتوري ټولنه
خپرونو لړ :	(۱۸)
کمپوز :	سليمان خان
خرڅ :	۵۰ افغانی
چاپ کال :	۱۴۰۳/۵/۲ ⇔ ۲۰۲۴/۷/۲۳
چاپ شمېر :	زرگونه ټوکه

د چاپ حقوق د نوموړې ټولنې سره خوندي دي

+93777111038

مننه او کور ودانی

ددې ټولگې د راتولولو او جوړولو په چارو کې له ټولو هغو ملگرو منندوی یم چې مشورې او ډاډ یې راکړی. په خانګړي توګه له ګران زلمي سلیمان جان نه مننه کوم چې د شهید ګيله من سره په اړیکه کې و او ددې ټولگې یو شمېر شعرونه یې ورسپارلي وو.

دویم د هېواد له خوږ ژبې هنرمندې او په پښتو مینې مېرمنې اغلې هما افغانمینی نه هم د زړه له تله مننه کوم چې د کتاب مالي لګښت ته یې پخپله خوښه ټټر وواهه او لکه د غورځنګ د تکړه او ژبورې مبارزې خور اغلې پېغلې وړانګې لونی په شان یې دلته د قلم او ادب ډګر پیاوړی کړ او دا ټولګه یې د چاپ په بڼه تر مور راوړسوله

تړون .

ددې ټولگې تړون او اهدا د شهيد عثمان لالا ،
شهيد ارمان لوني ، شهيد عارف وزير او شهيد
گیله من . د غیرتي او پښتنو میندو په نوم دی
دا غیرتمندې میندې د ټول پښتون ولس میندې دي
او تاریخ به یې په مېرانو ویاړي

منظور او د پي ټي ايم ټولو سرتېرو ته ډالی
داسې څوک غواړو موږ

چې مو راتول په يو کور کړي داسې څوک غواړو موږ
چې مو زخمونه لږ ټکور کړي داسې څوک غواړو موږ
يو بيې وطنه بيې کفنه لا وارثه پښتون
که چېرې خلاص نور له پېغور کړي داسې څوک غواړو موږ
چې يو له غر بل له سنگر درېيم له ټانگه گوزي کړي
چې مو راتول په يو شکور کړي داسې څوک غواړو موږ
يسوه د خیر تیره چې کېږدي زموږ دواړو منځ کې
چې مې د ورور سره بيا ورور کړي داسې څوک غواړو موږ

جي مي ٽوپڪ او قلم دواڙه به قلم بدل ڪري
جي نور له جنگه مو زڙه تور ڪري داسي ڇوڪ غواڙو مور

جي دا د وينو سبلا بونه بس دي ودروي
جي سپين د امن خادر خپور ڪري داسي ڇوڪ غواڙو مور

جي ڪرني پنگي او ملي جذبي راوپاروي
جي ٽول ولس به شرنڪ او شور ڪري داسي ڇوڪ غواڙو مور

جي مو تر منجهه دا د جبر د سوال ونروي
جي مو بچي د يوې مور ڪري داسي ڇوڪ غواڙو مور

جي د پنجاب نه خيله خاوره د اٽڪ وگهي
جي نور اوبه د ظالم زور ڪري داسي ڇوڪ غواڙو مور

اجمل اٽڪ يوسفزي

په قام مين ، قام نه خفه گيله من

د افغانانو او په خانگري توگه د پښتنو تاريخ له بدمرغه په سرو وینو ليکل شوی دی خو د تاريخ ټول جنگونه په پښتون قام تپل شوي دي يو جنگ هم داسې نشته چې پښتنو دي په چالبنکر کشي کړې وي او په بل يې يرغل او برید کړی وي . په داسې حال کې چې پښتون يو مېړنی قوم دی . توره او ټوپک يې ستاينه او زبور دی .

پښتون پښتون وهلی خو په بل يې برید او بلوڅه نه ده کړې . خو د تاريخ جبر په وینو کې لمبولي دي او د شهيدانو هديرې ، نومونه او جنازې يې له شماره وتې دي . د پښتون د توري شرنګ د نړۍ والو په تاريخونو کې اوس هم شرنګيږي او د نړۍ امپراتورانو دي قام ته دوه لاسي سلامي او تسليمي ورکړې ده . د نړۍ د هر مادي ستر طاقت ماته او زوال له همدې خړې پرې خاورې پيل شوی دی . لوی سکندر . مغل . چنگېز . ورپسې انگرېز . روس . امريک او دوه څلوېښت متحدينو ملگرو هېوادونو يې دلته گونډه ووهله او مات گوډ په تېښته بريالي شول . دا ټول په مورې پسې زمونږ خاورې ته راغلي دي او مورې يې د سياسي سياليو او کتو قرباني شوي يوو . د هر يرغل پر وړاندې زمونږ په زرگونو او لکونو ککړې قرباني شوې دي کورونه مو وران شوي دي . بچي مو يتيمان

شوي دي مېندي مو بورې شوي دي او خویندې مو کونډې او
بې کسه شوي دي.

لنډه دا چې ددې پښتون وطن هر کانهې او هره لوپشت خاوره په
وینو لمبېدلې او د اوسني عصر په بارودو کې سوخېدلې ده.
یرغلگر راغلي زور یې وهلی چې مات شوي نو بس تللي خود
نړۍ وروستی ستر ښکېلاکي ځواک انگرېز چې همدې پښتون
قام له برمه او د سلطنت له بام او تخته راگوزار کړ نو انگرېز د
خپل شیطاني فطرت له مخې خپل سور او شین سترگی پوخ له
پښتون وطن او سیمې نه مات گوډ وویست خو په حقیقت کې
یې خپل تور نسل په وراثت په سیمه کې پرېښود خو توپیر یې
دا و چې شین سترگی د کفر په نامه پښتنو غازیانو مات کړل
خو انگرېز ورته محمد علي جناح جوړ کړ او د اسلام په پاک
نوم او غږ یې یو ځل بیا خپله امپراتوري او باداري د سیمې د
غلامانو په شکل کې ټینګه کړه او دا داسې مقدس نوم و چې
پښتنو ورته سمدواړه تورې په ځمکه کېښودلې. انگرېز نه
یوازې دا چې دوه لوی گاونډي هېوادونه سره ووېشل بلکې د
خپلو دایمي گټو او د وخت د قوي او رقیب شوروي پر
وړاندې یې زموږ وطن او خاوره یو ځل بیا سنگر او دفتر کړ.
منظمو او غیرتي پښتنو د خپل بابا د عدم تشدد غږ بدرگه کړ
او د تور انگرېز د مکر ښکار شول دا ځل سور انگرېز د تور
غلام انگرېز پر اوږو د اسلام توپک کېښود او هر هغه کس
یې په سر پرې وویشت چې د حق او خپلواکۍ پوښتنه او

غوښتنه يې کوله چې تاريخي بېلگه يې د پاکستان تر زېږېدو لږ وروسته د باېرې قتل عام او د ټکر د ولس قتل عام دی .

وژلو او نيولو ته اسلامي مهر او ټاپه پيدا شوه او د اسلام په چوکاټ کې د حق غوښتونکو خپل د مکار تور او سور انگرېز له خوا پيل شول . زندانونه ډک شول . حق غوښتونکي غداران ونومول شول او د وحشت او بربريت په ښودلو او خپرولو د خلکو خولې بندې او وگنډل شوې ، ځينې يې شعور د کسان طامع شول او ځينې واخيستل شول . پښتون ولس تر دې دمه پوره ۷۷ کاله محکوم شو ، ووهل شو ، ذليل شو ، په خپله خاوره بې اختياره شو ، په خپلو وسايلو کې بې زورگاره شو . په سياسي او اداري واک او مسايلو کې هېر او بېخي بې برخې شو لنډه دا چې د پاکستان په اسلامي جمهوريه نومي ملک خدا داد کې محکوم ، اسير ، استعمار او استثمار شو . قومي او ملي شخصيتونه يې ترور شول او ټول قام بې سره او بې مشره وساتل شو ، د پښتون په نوم سياسي گوندونو ته هم اختيارات ور نه کړل شول او هسې د پښتون ملت د تپروتني او غلونې په خاطر په رسمي چوکاټونو کې داخل کړل شول ، څه واخيستل شول او چا د حالاتو سره سم ځانونه جوړ کړل . د تاريخ په اوږدو کې د پښتنو په قتل عام او د پښتنو په تذليل يو گوند هم غږ پورته نه کړ او په گوند کې که کوم د شعور خاوند او دردمند غږ پورته کړ نو سبا به ورک او ووژل شو .

د افغانستان د شاهي او جمهوري نظامونو په ضد د افغان حکومت مخالفين په لاهور او اسلام آباد کې وروزل شول او د افغانستان د ياره وړانکارۍ ته ولېږل شول.

په بر وطن گران افغانستان چې کله روسانو يرغل وکړ د پاکستان غوا لنگه شوه د دنيا نه يې هر ډول مرستې راټولې کړې پنجاب يې کور په کور جوړ کړ خو پښتونخوا او بر وطن افغانستان يې لوتې لوتې کړل.

د امريکا په تړيد سنتر چې کله بریدونه وشول بيا د پنجاب غوا لنگه شوه او دا ځل داسې لنگه شوه چې جنرال مشرف ورسره پښتونخوا هم لوتې لوتې او کنډواله کړه.

په بچور، سوات، وزيرستان او نورو سيمو کې يې د خپلو روزل شويو شخصي سپينې ملېشې په واسطه جنگونه پيل کړل په يوه لاس يې له نړۍ والو څخه د تروريزم په نوم مرستې او ډالر اخيستل او په بل لاس يې بېرته په سيمه کې وړانکارې او تروريستان روزل.

د سوات او وزيرستان مظلوم ولس يې پوره شل کاله د جنگ په لمبو کې وسوځاوه هر د پښتنه مور يې بوره او هر د پښتنه خور يې سر توره کړه. ماشومان او سپين ږيري يې ووژل او په هيچا يې ترحم ونه کړ.

په زرگونو پښتانه يې په خپل وطن کې بې کوره او مهاجر کړل. د پښتنو عزتونه يې ليلاء کړل او نړۍ والو ته يې د امن

پسندہ پښتون غلط تصوير او تصور ورکړ چې گوندي پښتون
يعني ترهگر او وژونکي.

د تور تاريخ دا تور دور هم پښتو نېر کړ په دومره لوی قتل
عام او سترې انساني غميزې نه نړۍ اکشن واخيست او نه په
پاکستان کې موجوده د پښتنو ميراثي سياسي گوندونو او دا
تاريخي تنگ او شرم يې خپل راتلونکي نسل ته پرېښود.

دا چې خدای تعالی عادل ذات دی او د خپل بنده اجر نه ضايع
کوي نو د محکومو او مظلومو پښتنو د وحدت او راتولېدو
په خاطر يې منظور احمد او د پښتون ژغورنې غورځنگ په
طبيعي بڼه او شکل پخپله د همدغو پنجابيانو د مظالمو په
نتيجه کې رامنځ ته کړ. پښتون هر څه لرل خو مشر او يووالی
يې نه درلود او د سياسي ليدرشپ د نه شتون له امله دا
غميزه کابو اوه اويا کالو ته اوږده شوه اوس الحمدلله پښتانه
راوښ او منظم شول پي تي ايم يو پلالت فارم شو يو لښکر
شو يو غږ شو او يو جرئت شو ولس وښ شو او د وېرې
مهرونه يې له سترگو او زړونو . نه لرې شول يو په بل باور
پيدا شو او د پښتنو لاسونه د دښمن پر وړاندې يو موتی
شول.

خو استعماري مکار نظام ډېر مکار دی ډېرې هڅې يې ددغه
تحريک د بدناملو او شيندلو دپاره وکړې خو شکر الحمدلله
تردې دمه يې دسيسې يو په بل پسې ناکامې شولې ، د
غورځنگ ډېر تکړه او ژبور کسان يې په ډېرې سپين سترگۍ

شهيدان کرل په موجود نظام او اداره کې د شهيدانو قاتلان په سپينه ورځ ورک شول ، د شهيد عثمان خان کاکړ لالا ، د شهيد عارف وزير ، د شهيد پروفيسور محمد ابراهيم ارمان لوني ، د شهيد طاهر داوړ او د نورو شهيدانو قاتلان ورک شول ، د شهيد نقيب وزير بنکاره قاتل راو انور ونه نيول شو بلکې مکافات او سرکاري تحفظ هم ورکړل شو . د غورځنگ اکثره تکړه مشران ونيول شول او پرته له کوم جرم او ثبوت په مياشتو مياشتو او کلونو په زندانونو کې واچول شول . تردې چې بالاخره د غورځنگ وياند او تکړه شاعر حضرت نعيم غيرت چې په غورځنگ کې په گيله منه وزير مشهور و هم لومړی زنداني او بيا دا دی په ډېرې بې رحمۍ د سپين اسلام اباد په زړه کې په رڼا ورځ شهيد کړای شو او قاتلانو ته سرکاري تحفظ ورکړل شو .

د ظلمونو دې لړۍ او دې وروستۍ پېښې يو ځل بيا ټول پښتانه د نړۍ په هر گوټ کې ودرېدل خو دې لوی او نه هېرېدونکي درد پښتانه لاسپې د تور دښمن پر وړاندې متحد او پياوړي کړل .

شهيد گيله من د نړۍ يو له هغو استثنايي کسانو څخه شو چې په لکونو خلکو يې غائبانه جنازې د نړۍ په هر ملک او هر ښار کې وکړې په هر هېواد او هر ښار کې ستر ستر لاريونونه وشول او مکار دښمن ته يې د خطر وروستې زنگ وشرنکاوه .

د شهید گيله من وینا او شاعری د پښتون ولس د زړونو رسا
غږ دی شهید گيله من لکه شهید ملنگجان ددې ستر ولس
ملي شاعر وپېژندل شو او د خولې هر بیت یې لکه زر
ارزښتمند او ملي امانت شو.

موږ په مرگ باور او ایمان لرو دا منو چې شهید گيله من به
نور په فزیکي او حضوري توگه زموږ سره نه وي خو په معنوي
توگه هغه ژوندی دی د هغه کلام او شعارونه به د خپلواکۍ تر
وروستۍ شپې انگازې کوي موږ به راوینسوي ، موږ به
تنگوي او موږ ته به د تنگ او غیرت جذبې راکوي لکه څنگه
چې شهیدان مړه نه وي ژوندي وي دغه شان شاعران او د فکر
خاوندان هم نه مري تر شا لښکر پرېږدي او لښکر د سنگر د
تاوده ساتلو ذمه واري لري ، دا د حق او باطل تر منځ
سپېڅلې جگړه ده دا د ظلم او ناروا پر وړاندې پاکه ملي
مبارزه ده او دا د یوه تاریخي ستر قام د ارمانونو او ارزښتونو
یوه نه سترې کېدونکې قافله ده ، زموږ تور مخی دښمن دې
په دې پو شي چې دغه کاروان او قافله اوس روانه ده او منزل
ته به خامخا ان شاء الله رسیږي راستنېږي نه ، نو په مرگونو او
وحشتونو دا سرتېري نه وپریږي او نه به د مشرانو او کشرانو
په دغه ډول ظالمانه وژنو خبره ختمه او خلاصه شي . کابو د
اوه او یو کلونو حساب په منځ کې پروت دی د مالي تاوان
جبیره خو به وشي ځکه چې پښتانه ماده پرست نه دي ، خو د

عزت او ناموسي د تاوانونو ټوله ذمه واري د رياست په غاړه
 يرته ده او دا حسابونه به تصفيه كول غواړي.
 درنو لوستونكو زه نه غواړم چې دلته خبرې نورې اوږدې كړم
 موږ ټول ددغه سپېڅلي ملي لښكر او غورځنگ غړي يوو هم
 د پښتونولي هم د انساني شرافت او هم د اسلامي ورورولي
 او كرامت له مخې مسؤليت لرو چې يو د بل په درد او غم كې
 شريك شو.

شهيد گيله من زموږ ملي شاعر او په ملي او اسلامي
 ارزښتونو ملي شهيد دی. له همدې امله لازم او اړين گڼو چې
 د شهيد گيله من دغه ملغلرې چې د حق د كتلو په خاطر يې
 پرې خپل سر بايلود راټولې، محفوظې او راتلونكي كول
 يعني نسل ته وسپارو.

دا يادونه ضرور گڼم چې ووايم ددې ټولگې ډيری شعرونه
 پخپله شهيد گيله من، زلمي سليمان جان ساپي ته راليرلي
 وو چې ورته يې ډيزاين او چاپ ته تيار كړي. د گيله من په
 وينا چې ويل يې اكثره يې نوي شعرونه دي او د كتاب دپاره
 يې پخپله نوم هم د خپل يوه شعريو بيت ټاكلی و چې داسې و
 "زه په سازونو او سندرو باندي مړ ژوندي يم" خو ترڅو چې
 سليمان جان دا شعرونه سره جوړول تر جوړېدو دمخه گيله من
 شهيد كړای شو او دا شعرونه يې موږ سره امانت پاتې شول نو
 ما گران سليمان جان ته وويل چې بس ته خپل كار ته ادامه
 وركړه زما سره يې هم ځينې شعرونه شته هغه به هم ورسره يو

خای کړو او د ژمنې سره سم به یې چاپ کړو ، د سلیمان به وینا چې ویل یې د گيله من هیله وه چې د غورځنگ مشر بناغلي منظور احمد پشتین هم باید پرې یو څو کرښې ولیکي او گيله من ویل چې د بناغلي منظور سره مې په دې هکله خبرې شوي دي او لیکنه به ترې راواخلم.

ما د گيله من د هېلې د پوره کولو په خاطر هڅه وکړه چې د بناغلي منظور لیکل هم پرې راواخلم ، په دې هکله مې د بناغلي منظور سره اړیکه هم وشوه د لیکلو ډاډ یې را کړ خو له یوې خوا د بناغلي منظور د بوختیاو له امله او له بلې خوا د خلکو د کتاب غوښتلو تنده چې موږ یې د چاپ اعلان کړی و ، دومره ډېره وه چې موږ ته یې دا مهلت رانه کړ چې د بناغلي منظور لیکلو ته لږ نور انتظار هم وکړو ، نو ان شاءالله د کتاب په دویم او درېیم وار چاپ کې به خامخا د شهید گيله من دا هیله هم پوره کړو..

د شعرونو د ترتیب او سکڼرو په وخت کې یوه ستونزه دا وه چې د شهید گيله من ځینې شعرونه په وزیرواله او کلیواله لهجه وو چې په عام ډول پرې د نورو سیمو د پښتنو پوهېدن گران وو نو ددې په خاطر چې د شعر اصلیت ته تاوان او تغیر پېښ نه شي موږ له څو مېتودونو څخه کار واخیست او د اصلی شعر تر څنگ مو د هغه لږ معیاري بڼه او شکل هم چاپ کړ د فیسبوک پر پاڼه مو د ډېرو ملگرو نظریات هم پرې راټول کړل او دا ستونزه مو په امانتداری حل کړه .

شعرونو ته اکثره سرليکونه هم ما د خپل کار د اسانتيا په پار وټاکل ، موږ هڅه کوو چې د شهيد گيله من نور خواره واره شعرونه هم له خپرونو راټول کړو او وخت په وخت يې چاپ کړو ترڅو ښه خوندي شي او د ورکېدو مخه يې ډپ شي.

ددې ترڅنگ نورو ملگرو هم پتېيلې ده چې د شهيد گيله من په هکله شوې منشورې او نظموې ليکنې راټولې او چاپ کړي چې دا هم يو غوره او خورا ښه کار دی . کورنۍ او د غورځنگ مشران غړي هم غواړي چې د شهيد د زندان خاطرې د " يوويشتمې پېړۍ دوزخ " هم چاپ کړي او همدارنگه لازمه ده چې د شهيد گيله من پخوانی چاپ شوی شعري غورچاڼ " اويا کاله برباد شوم " هم يو ځل بيا په ډېر تيراژ چاپ شي.

بيا هم وايوو که اړتيا پېښه شي ، خلک او ملگري د بيا چاپ غوښتنه وکړي بيا هم موږ تيار يوو چې د خپل ملي مکلفيت له مخې نوموړی کتاب چاپ کړو.

په ملي او پښتنه مينه او درنښت

اجمل اټک يوسفزی

لوبی

ای پښتونه په ایمان دې لوبې وشوې
په جومات او په قران دې لوبې وشوې

د غفلت د خوب نه کله را پاڅېږې
د ملالې په پېرزوان دې لوبې وشوې

یې مُسلم د امتي حق خوا ادا کړه
په حدیثو د جانان دې لوبې وشوې

ای د وخت مجنون نه هلسه را پېدار شه
د لیلای په تور زلفان دې لوبې وشوې

سر تهی دې د تاریخ پانو کې نشته
په ناموس د باباجان دې لوبې وشوې

مالي پاڅه په چمن دې زاغان گډ دي
په بلبل او په گلان دې لوبې وشوي

په تاريخ کې دې نام خه و اوس دې خه دی
د مېراني په نېټان دې لوبې وشوي

شين گلخان شوي په يو ورور دې تنگ ونکړو
په خېبر او په افغان دې لوبې وشوي

د پښتون خبره کرينه وه د کاني
دانن ولي په زبان دې لوبې وشوي

توپک پرېږده په قلم پورې دې وژني
په شاگرد په استاذان دې لوبې وشوي

گيلامنه تا کې تنگ کله رادرومي
چې په گران وزيرستان دې لوبې وشوي

تکبير

په حقه هيڅ ويړه له دار او له زنځير مه كوه
 مړ شه قيدي شه غلامي دي په ضمير مه كوه
 ما لا د خپلو كوندو بورو تپوس نه دي كړي
 څه مخكې تېر شه ما ته ذكر د كشمير مه كوه
 كه چپرته مړ شوم په بې ننگه او بې پته مرگي
 مورې په مخ مې لارې توئ كړه په ما وير مه كوه
 پردې جامه كې اكثر پته وي مزدوران د پردو
 افغانه روند باور په خان ملا او پير مه كوه
 دا ورور وژنه ده جهاد نه دي امير صاحبه
 زما په مرگ الله اكبر نارې تكبير مه كوه
 مرگ خو حتمي دي خامخه مړې خو په نزه مړ شه
 اې گيلامنه ياره تېښته له تقدير مه كوه

نه شرمپېرې

د خوړیندو او د میندود سلگون نه نه شرمپېرې
چې بلسې دې پر کور دي د لمبون نه نه شرمپېرې

ستا هره ورځ دوه درې ماشومان الوخي په بسم
نو ته د هغو پرې پرې پښو لاسونه نه شرمپېرې

ته نریې چې خوله ناست یې ستا حق وړانګه ثناء غواړي
ریښتیا وایه د دغو جینګون نه نه شرمپېرې

عبث دې اوږده کړي دي بس ځان دې پرې بیردی
د خپلو څنو ږیرې او بریتون نه نه شرمپېرې

راوړي یې تصویرونه ماشومان هرې جلسې ته
د هغو ورکو ورونو پښتنو نه نه شرمپېرې

هارون بلور طاهر د اور مشال دې څنګه هپر کړل
بې تنګه د تقيب د پر هرون نه نه شرمپېرې

وهی دې ماشومان پکې د ژمی بارانونه
ای ته د بکاخیل کیمپ د خیموننه نه شرمپې

چې لاندې تردېوال یې شول قرانونه کتابونه
د وړانو مدرسو او جماتونو نه شرمپې

په تاکی نه غیرت شته نه پښتو په نوم گلخان یې
چې ته د گیلان د پیغوروننه نه شرمپې

یادونه شهید گیله من دلته د قام د زلمیو د تنگونی په پار د غورخنک
دوه زورې او ژبورې خویندې په وړانگه لونی او ثناء اعجاز هم یاد کړی
دی دغه دوه ویارلې خویندې د غورخنک د لومړې ورځ سر لښکری وې
او په ډیره میرانه یې په هر د غونډه کې برخه اخیستی

مالگې

له پردو څنگه كېلې وکړو په ظلمونو باندې
چې خپل مو مالگې دوروي په پرهرونو باندې

د وطن پېغلې مو اخر دې حد ته ورسيدې
د بې وسعې شعار ليکي په مړوندونو باندې

د نړۍ خلک به په کومه سترگه گوري موږ ته
چې دی هېواد کې مو بنديز په مکتبونو باندې

وطنه درې رنگه پیرغ دې ځکه نه شي زغمی
خپل دې مئین دي په پردیو بیرغونو باندې

که راوینښ نه شوی نو دا واورئ را روان نسل به
قسم په خدای لارې در تو کړي په قبرونو باندې

یه خدایه مور ته له وطن هغوی دوزخ جوړ کړی
څوک چې مئین دي ستا په حورو جنتونو باندې

چې ددې عدم تشدد به هم څه حد وي کنه؟
تور سره او سپین مو شول راستړي په سرگونو باندې

ای گیلامنه لروبر افغانان نه یو کیږي
که ورته مړ شي په نارو او په شعرونو باندې

حل

نه مونږ په آرام کینو نه ته د مسلې حل غواړې
شارې مورچې ته لکه چې بیا اباد بدل غواړې

نیمه قیصه خورې نیمه راباسې په ممبر ناست یې
مثلاً مثلاً وایې صفا وایه څه ویل غواړې

کلي کې د میندو بچي ورک پسې رندې شولې
جار محبوبې ته څنگه رانجه غواړې کاجل غواړې

زړه کې دې پاک سر زمین په خوله د لرو بر نارې
جار رهبره ته به چې مننه او که کابل غواړې

او په انسان دوسته هیوادو کې لاریون خای نیسی
اخ پښتونه ته په احتجاج حق له ځنګل غواړې

زه د جنازو او د قبرونو نه اوزگار نه یم
ای لیونی ته له ما په خپل حسن غزل غواړې

ته د غلامی په خوب ویده قام ته نارې وهې
یاره گیلانه په دوی څنګه تل وهل غواړې

ولار دي

غار دي شم له بریتو خه گیلې گیلې ولار دي
کورپه دروازه کې دي پردی سړي ولار دي

نن ورځ ده د اختر زموږ د کلی هدیره کې
د هر مزار وه سر ته یتیمان بچي ولار دي

دا هغه د غیرت وک پښتانه دي دغه نن چې
خیرات ته په قطار کې وپریه ورین تندي ولار دي

زموږ د وطن سره او سپین لاهور پینډی ته لار
په دښتو کې یې صرف د کیکرا زغي ولار دي

دا حال دی د وطن د مشرانو کیلامنه
چې عام د کیمپ سپاهي ته په جناب و جی ولار دي

سازونه

د هر کاروان اول منزل معلومول پکار وي
بيا پسې نيت تړل او سم په کلکه تلل پکار وي

راشه يوه دوې د خیر خبرې پښتنو ته وکړه
که په کور ناستې خور او مور ته دې کنخل پکار وي

زه په سازونو او سندرو باندې مړ ژوندی يم
خو د جومات او هجرې فرق په کې کول پکار وي

گيله من لري

که شوک افضل جهاد کوي نو دا قوي حديث دی
چې د جابر حکمران مخ ته حق ويل پکار وي

ملگرتيا مه کره که کوي يې د پښتو متل دی
چې درگه نيسي نو د درگې ټينگ نيول پکار وي

مور ته د روس او امريکې له واده مخکې مخکې
د دې ډيورنډ کرښې له منځه ټولول پکار وي

دښمن که هر څو زورور شي بيا يې هم تر منځه
سر ټيټول نه دي پکار سر ماتيدل پکار وي

چې ددې مور خاورې په ننگ ځوانان راوپاراوي
ای گيلامنه نن سبا داسې غزل پکار وي

غداريم

که حق خبره غداري وي بنه بشکاره غدار يم
پرون غدار وم نن غدار يم سبا ييا غداري يم
که چپرته سپينه او صفا خبر کول جرم وي
که د مظلوم او يتيم او بنسکې پاکول جرم وي

که چپرته خپل مظلوم ولس ته حق غوښتل جرم وي
که د تور سرود حياناموس ساتل جرم وي
نوزه مجرم يم ما بندي کړئ ما په دار کړئ راشئ
د خپل وطن قام په خبره مې سنگسار کړئ راشئ

کله من وږم

زه مې د خپلو شهيدانو پور له چا وغواړم
د کوټې شار د وکيلانو پور د چا وغواړم
د ارمي سکول د ستودينټانو پور له چا وغواړم
د باجوړ د شهيدانو پور له چا وغواړم

زه د کنډر وزيرستان تپوس له چانه وکړم
زه د عثمان عارف ارمان تپوس له چانه وکړم
زما وطن کې په زرهاوو کونډې پورې گرځي
بې لويټې پښې ابلې پښې گرځي سرتوره گرځي

ستريې مات دی در په در گرځي مجبوره گرځي
په وچو شونډو پښتنې د جنت حورې گرځي
دا نه په مونږه امريکې نه هندوستان کړي دي
راسره هرڅه دې دوه مخي پاکستان کړي دي

بدل ترې اخلم خامحا ترې نن په شور اخلم
که په شور ونه شوه سبا يې بيا په زور اخلم
زه مې د خپلو وينو يو په سله پور اخلم

هم يي نصرت ورسره تريور اخلم

هوزه غداريم بنه په جار او برمولا غداريم
 كه حق خبره غداري وي بنه بنكاره غداريم
 پرون غداروم نن غداريم سبا پيا غداري يم
 عافيه صديقي په ډالرو باندي چا خرڅه كړه

په انگرېزانو چا ناموس او چا حيا خرڅه كړه
 په لال مسجد مسجد افسر ظلمونه چا وكړل
 اي پاكستانيانو اسرايل او كه انديا وكړل
 پردي جنگونه په ډالرو باندي چا وكړل

غت غت بمونه په ډالرو باندي چا وكړي
 وزيرستان ته دا تاجك او اوزبك چا راوړي
 په جيگپستونو او جيلكفوت او پاتك چا راوستل
 پرويز مشره لا اساما مسان چيرته دي

راو انور غوندي د وخت فرعونان چيرته دي
 ابی تندن باندي کيکونه بسکت جا و خوند
 وار پرې چا کړي و بيرته راکت جا و خوند
 ووايي زه تر مشرف راحيل باجوا غداريم

که حق خبره غداري وي بنه بنکاره غداريم
 پرون غداروم نن غداريم سبا ييا غداري يم
 مور ته تکره يې له بنگاله خپل پطلون راوړه
 درنه ييل شوی اپ پرون کشمير راوړه

په لراو بر افغانانو سترگې مه اوباسه
 په دي مظلومه انسانانو سترگې مه اوباسه
 هو حوصلې مه بايلي اي زما د غورځنگ ملگرو
 سره روان شئ کلک يو ځای څنگ په څنگ ملگرو

پاشي همدا وخت دي د پرېکړې او بدلون ملگرو
 په وطني شمع شيدا اولکه پتنګ ملگرو

ان شاء الله بيا به په اټک خپله جنده ودر و
د خپلواکۍ بيرغ به پاس په ملگره ودر و

دا مې نعره ده گيلامنه خامخا غدار يم
که حق خبره غداري وي بښه ښکاره غدار يم
پرون غدار وم نن غدار يم سبا بيا غداري يم

يادونه : په پورتنی نظم کې د رياست د کړو تاريخي جناياتو
پوره تاريخ او داستان پورت دی . د بېلگې په توگه په
کويټه کې د پښتنو وکيلانو قتل عام چې رياست يې ذمه
وار و . د پېښور په ښار صدر کې د ارمني سکول د لسگونو
ماشومانو وژل چې وروسته ثابته شوه چې رياست پخپله
پرې حمله کړې وه او دا حملې يې پخپله ځکه کولې چې يو
خوا يې پښتانه وژل او بل خوا يې د نړۍ والو پاملرنه او
خواخوږې جلبوله چې گوندې دوی پخپله هم د ترهگرو د
بريدونو لاندې دي او دا داسې وخت وو چې په افغانستان
کې د ناټو پوځونه وو او په دوی دا تور و چې دوی د افغان
حکومت و سلوال مخالفين روزي او مرسته يې کوي نو دوی
ځکه دا کارونه کول چې ځان له دې توره خلاص کړي او هم
به پرويز مشرف دنيا ته ويل چې دا دی وگورئ موږ هم د
تروريستانو د بریدونو لاندې يوو.

بله تاريخي يادونه دلته په اسلام اباد کې په لال مسجد باندې د پاکستان د پوځونو د بريد داستاڼ دی چې د مشرف په امر پاکستاني پوځ د اسلام اباد د ښار په منځ کې په لال جامع مسجد او مدرسه بريد وکړ او د لسگونو ملايانو، طلابو تر څنگ يې هم مسجد شهيد کړ او هم يې په سلگونو د قرآنکریم نسخې د جنگ په لمبو کې وسپڅلې.

بله لويه تاريخي او د پاکستان د شرم دايمي او د بې ايماني خبره او داستاڼ د عافيه صديقي دی. عافيه صديقي يوه پاکستانی ساينس پوهه مېرمن وه چې په کال دوه زره اته کې په امريکايي قوتونو د دزو په تور ونيول شوه او د پاکستان دولت خپل دغه ناموس يعنې طبعه د امريکا په غوښتنه امريکايي عدالت او امريکا ته وسپارله چې ترته په امريکا کې په امريکايي زندان کې پزته ده.

يادونه: په پورتنني شعر کې شهيد گيله من د پښتون قام د قتل عام لوی لوی قاتلان ياد کړي دي. لکه په سند کې د پوليسو په وردی کې د سوونو پښتنو قاتل راو انور چې نقيب وزير يې هم شهيد کړی دی. بل د پاکستان د پوځ درې مشران چې د پښتنو د قتل عام مسؤلين دي جنرال مشرف، راحيل شريف او قمر جاويد باجوا او همدارنگه د ابي نندن هندي پيلوټ يادونه هم کوي چې الوتکه يې پاکستان نسکوره کړه ابي نندن يې ژوندی ونيوه مگر چاله وېرې يوه څپره هم ورنه کړه او د نازولي ميلمه په شان يې ونازوه.

پاکستانه

ای د ژوندیو قبرستانه رب دې ونړوه
د میرانشاه فوخي زندانه رب دې ونړوه

د پښتنو نه دې عزت ابرو او ژوند اخیستی
ای منافقه پاکستانه رب دې ونړوه

یادونه : شهید گيله من خو میاشتی د میرانشاه په فوخي
زندان کې زنداني و په زندان کې چې کوم ظلمونه او وحشت
ورسره شوی وو هغه یې په یوه نظم کې ټول یاد کړي دي ،
نوموړی نظم په دې ټولگه کې شته نور جریان به هلته ولولئ .

د ليلا گيله

پرون ليلا داسې په چل ول کښې گيله کوله
 ويل يې خفه نه شې خه داسې يې قيصه کوله
 چې ته شاعر يې او د مينې قيصې نه پېژنې
 د محبت شنې سرې رنگينې قيصې نه پېژنې

چېرې يوه ورځ دا زما شنکي خالونه ياد کړه
 يامې چشمان يا مې د سرو شونډو سرونه ياد کړه
 يا مې د تورو زلفو ول په ول تارونه ياد کړه
 يا خو مې چېرته د بنگرو دک مروندونه ياد کړه

چېرته يو دوه قيصې زما په تور وریل وليکه
 يو دوه زما په دې نری غاره غزل وليکه
 چې زه ډاډه شم چې په ما پورې سندرې ليکي
 زما د سپينې خولې وړې وړې خبرې ليکي

چې کله وستايې زما دمخ سرخي لاليه
 بيا دې منمه هر يو شعر او شاعري لاليه
 ما هم په وچو وچو شونډو ورته مړه وخنډل
 زړه خو مې نه کېده په زور مې په ډک زړه وخنډل

ما ورته وويل لېونۍ دا ستا کبله په ځای ده
 زه يې منمه دا ستا هره يوه قيصه په ځای ده
 دا هم منم چې دا ستا حسن د ستايلو وړ دی
 هر يو انداز دې په غزل د يادولو وړ دی

خوزه څه وکړمه پېښتون يمه حيا رادرومي
 قسم په خدای که مې په خوله د عشق تپه رادرومي
 څنگه يې وليکم ضمير اجازت نه راکوي
 ماته د وران وطن تصوير اجازت نه راکوي

چې شنه خالونه ليکم شنه لوگي بارود رايا د شي
 هغه د کلي په جومات د بمبار دود رايا د شي
 چې سره لبان ليکم نو سرې وينې مې زړه ته راشي

د زلمي ورور تودې تودې وينې مې زړه ته راشي

هغه د پلار په مخ پرته وينې مې زړه ته راشي
 هغه د مور په سر چې تلې وينې مې زړه ته راشي
 نه نه نو زه به څنگه ستا په مخ سرخي يادوم
 په مخ پرته خاورې د خوار يتيم بچي يادوم

اوس زه دا ستا د شنو بنگرو دک مروندونه ياد کړم
 که د ځوانانو په لاسو کې زنجيرونه ياد کړم
 اوس راته وايه که دا ستا نخرې نازونه ياد کړم
 که هغه د کونډو بورو ميندو فريادونه ياد کړم

اوس زه دا ستا د تورو زلفو تور تارونه ياد کړم
 که د افغان ملت نه دک تور زندانونه ياد کړم
 ښکته ځواني چې يادوم بيا دا خيالونه راشي
 دستي مې زړه ته ږنگ کنډر کنډر کورونه راشي

خيال ته مه هغه لوتھي لوتھي بازارونه راشي
 اف بيا په خيال کې د خپل کور رنگ د پوالونه راشي
 زمونږ په لراو برافغان قيامتونه جوړ دي
 په هر يو کلي او هر کور کې ماتمونه جوړ دي

مونږ خو په يوه ورځ کې له سلو زيات قبرونه جوړ دي
 د جنازونه موسم لوی لوی قطارونه جوړ دي
 د کلي پېغلې د بېلتون په رنځ رنځورې ژارې
 دلته په هر يو کور کې درې درې کونډې بورې ژارې

ستريې مات دی په يو بل کور کې مزدورې ژارې
 ټکري يې پاتې دي په منډو ځي سرتورې ژارې
 بچيان مو گرځي په کوڅو کې خپراتونه غواړي
 يوه دودۍ پسې د ښار واړه کورونه غواړي

اوس دا هر څه په اوبو يوسم ستا وریل یاد کړم
 د یتیمانو ژړا پرېږدم ستا خندل یاد کړم
 اوس راته وښایه چې ستا تنکی چارگل یاد کړم

که بل اورونه پېښور او په کابل ياد کړم
 خنګ د ځوانانو په لاشونو باندې پښې وارهوم
 خنګ په دې سوو اندامونو باندې پښې وارهوم
 ماته د خپلو شهيدانو وينې زور راكوي
 د څر كمر شهيدان پل په پل پېغور راكوي

چې د شهيد ارمان د قبر تصويرونه وينم
 چې د مور كې يې په دعا اوچت لاسونه وينم
 نو په دې خپلې بې وسې په چغو چغو ژاړم
 د پښتون قام په بريادې په چغو چغو ژاړم

لا څو مې ارتې تنې واړه د بنمنان څرخي
 زه ورته ګورم د نقيب تور قاتلان څرخي
 ما د طاهر داوړ د سوي بدن پور وانخست
 ما لا تر نن بدل د ګران هارون پېلور وانخست

ما لا دخپل قام تنگيالي ځوانان گتلي نه دي
 ما د عارف غوندي تنگي ځوانان گتلي نه دي
 ليلا ما وبخښه خالونه وريل څنگه ياد کرم
 ستا نري غاره ستا ورشندي چارگل څنگه ياد کرم

ترڅو چې وانخلم د دغه شهيدانو بدل
 د کونډو بورو ځورېدلو يتيمانو بدل
 ترڅو چې ونه کرم تپوس د نرېدلي وطن
 دا د بارودو په اور وريت او سوځېدلي وطن

زه مې چې بېرته خپل غېرت او ايمان ونه کتم
 لکه پسونه حلال شوي مشران ونه کتم
 زمانه مه کوه ليلا د شنو خالونو طمعه

يادونه: په نوموړي نظم کې د رياست له خوا

ټول ظلمونه په پښتون ولس ياد شوي دي . د

پښتون ژغورنې د غورځنگ هغه نوميالي هم ياد شوي چې تر
 شهيد گيله من وار دمخه د پنجاب رياست په ورته بڼه شهيدان
 کړي دي لکه شهيد پروفيسور ابراهيم ارمان لونی . شهيد
 سناتور عثمان خان کاکړ او شهيد عارف وزير چې دغه درېواره

په ورته شکل شهيدان شوي دي او گيله من هم رياست په همدې بڼه شهيد کړ.

په پورته نظم کې د تاريخ بل اتل طاهر داور هم ياد شوی دی. طاهر داور د پنجابي رياست کارمند و او پوليس او د لوی منصب خاوند و. کله چې د نقيب وزير تر شهادت وروسته د پښتون ژغورنې غورځنگ رامنځ ته شو او د حق غوښتلو لاريونونه پيل شول نو طاهر داور هم حق ته غاړه کېښوده او د خپل مظلوم قام په تنگه ودرېده خو د پرژر رياست ونيوه او په ډبرې بې رحمۍ سره يې شهيد کړ او جسد يې ورته تر تورخم پورې غاړې غورځولې و چې گوندي افغان حکومت وژلی دی. رياست د طاهر داور سره دا بې شرمي او بې رحمي خکه وکړه چې نورو کارمندانو ووېروي او غلي يې کړي.

په پورته نظم کې د خر کمر يادونه هم شوې او په خر کمر کې د رياست پوځ په بې وزله ولس يو بل تاريخي ناتار کړی چې د تاريخ په پاڼو کې دغه لوی وحشت ثبت دی

د لروبر افغان ستر افتخار علي وزير
درخار علي وزيره

وهې د خپلواکۍ نارې په جار علي وزيره
درخار علي وزيره

ته کله کله دغه تپه ووايې چې مورې
لنډې توپک مې راکه

راغلي دي وطن ته بلاگانې تورې تورې
لنډې توپک مې راکه

پنجاب لري له دې قيصونه دار علي وزيره
درخار علي وزيره

يادونه: دا شعر شهيد گيله من هغه وخت په شور او زوگ په
غونډه کې ويلو کله چې علي وزير د پنجاب له تور زندان نه
را ايله شوی و دا د هرکلي او استقباله شعر و چې په زرگونو
گډونوالو به په لور غږ بدرگه کولو.

حد نه لري

ستا په ييلتون دومره غمجن يمه چې حد نه لري
په ماشوم زړه داسې خوږ من يمه چې حد نه لري

کله مهاجر شمه او کله ترهگر يا غدار
داسې ذليل په خپل وطن يمه چې حد نه لري

که يې په مينه کې په دار هم شم پروا نه لري
په پښتون قوم داسې ميپن يمه چې حد نه لري

د پښتنو په قتل عام خاموش ملک او ملا
ستاسو نه دومره گيله من يمه چې حد نه لري

د باچا خان امر ماتپړي کته خدای گواه دی
نور دومره تنگ له دې دښمن يمه چې حد نه لري

د پښتنو حيا لوتپړي او زه چې خوله ناست يم
زه گيله من دومره دارن يمه چې حد نه لري

بغلان افغانستان

په وينو سوز پرهر پرهر دې کړمه
 د مور په غير کې ترهگر دې کړمه
 چې ته عسکر شوې نو طالب شومه زه
 چې ته طالب شوې نو عسکر دې کړمه
 زه دې په هر رنگ کې وژلی يم
 کافر د پاسه په ممبر دې کړمه
 افغان بچي يم در په دردې کړمه
 خرڅ په کالدارو په والردې کړمه
 په گيلا من هيڅوک زړه نه خوږه وي
 قتل په داسې چل هنر دې کړمه

يادونه : د بغلان افغانستان عنوان پخپله شهيد گيله من
 دې شعر ته ورکړی دی ، د همدې کال په ترڅ کې په بغلان
 کې سپلا بونه ، راغلل چې په سوونو کسان په کې شهيدان
 شول ، نه پوهېږم چې دا سرليک به د همدې پېښې سره
 تړاو لري او که کومه بله خونړۍ پېښه ځکه چې نوموړي
 شعر کې د سپلا ب ذکر نشته بنايي په بغلان ولايت کې د
 کومې بلې خونړۍ پېښې په اغيز کې ليکل شوی وي .
 اټک .

نوی غزل

مور وطن سخت دی گيله من له شازلمیو څخه
پتمنه غیږه یې ده ډکه له پردیو څخه

خاوند یې مړ کړ نامعلومو پروون نن اختر دی
کونډې جلکې لیچې خالي کړې له بنګریو څخه

د مغل خپلو په دربار کې سلامي ولاړ دي
خوشحال خټکه ته خبر یې د لمسیو څخه

د وطن پیغلې د وطن په تنګ راووتلې
لکه چې تمې یې شوې لنډې د سړیو څخه

چنگه پیغلوتې دې په سرو لاسونو کونډې کړلې
هجرې د کلي دې خالي کړې له ژنکیو څخه

ای گیلامنه نور دې مړه قام ته نارې مه وهه
گیله پکار ده خو پکار ده له ژوندیو څخه

پېغور

بيا دې په سر د فلسطين كشمير پېغور واخله
پښتونه ته اول د خپلو وينو پور واخله

زه به دا ومنم چې تا روس امريكه مات كړي
ته مړه نر شه يو غل غچ خود لاهور واخله

په زنده باد و مرده باد كه چېرته كار وه نه شو
له سره تېر شه خپلواكي او حق په زور واخله

رزمك

غږ د خپلواكي دې د ياغي ياغي رزمكه
زړه د دوښمن ريبي بې له توري او توپكه

نور بايد دا خپل محكوم وطن له پر دو وگتو
غی چي يو غای پاخو له كابله ترا تكه

خنكه مو خوښيږي دا بل مخ پسې را واړه وو
دا د لنك زامن نه سړي كيږي بې كوتكه

لنگ

عجیبه وخت دی لنگ زمري د دستارونو وهي
تور پنجایان پښتنې میندې په مخونو وهي

اې گیلانه ستا د خاورې دا زلمي خوانان به
اخر په کومو سترگو گوتې په بریتونو وهي

کشری

زما په قتل که دا نوره نړۍ چې ده خیر دی
خو مسلمانان زه خو ستا د کلیمې وروریم

زما پر لاش به دومره ویر وي چې توبې به باسې
حکله چې زه د شپږو خویندو کشری وروریم

ولي

ولي د هر شر ذيمه وار ياد يږم
کله مُسَلِم کله کُفار ياد يږم

خدايه چي ستا به فيصله څنگه وي
يو ځای شهيد بل ځای مُردار ياد يږم

لراو که بر ته سپيناوي ورکړمه
هله جاسوس دلته غدار ياد يږم

نري مې هم په شاباسي غولوي
سهار پاگل ماښام هونښيار ياد يږم

که گيلامان هر څو ځان سپين مُلا کړم
بيا هم په هر ځای گنهکار ياد يږم

ياره

شم درنه عار په خو شو واره ياره
زما ياغي ياغي غداره ياره

د گرد افغان ملت د سترگو توره
د هر مظلوم د زړه قراره ياره

په خه خو مه شې زر کلن دې غواړم
د دې بريداد وطن لپاره ياره

زه گيلا من دې بې له تانه شمه
زمونږ سالاره او غمخواره ياره

بلا

کومه بلا چې مونږ په ټول جهان کې نه غوښتله
هغه بلا وزيرستان ته څنگه ورسیده

په کومه ژبه دې فتوه راکړه کافر دې کرمه
ستا اندازه زما ايمان ته څنگه ورسیده

خلوريزه

مونږ خو په مينه ورورولي په انسانيت ميئن يوو
کوو په نوم د افغان ناز په افغانيت مائين يوو

ای گيلامنه نه يريږود تهمت له تاپو
هم په اسلام هم په پښتو هم په غيرت ميئن يوو

ملگري دې يوو

چې چا ته تپت نه شي سالاره ملگري دې يوو
د ژوندانه په هره لاره ملگري دې يوو
د لروبرافغان ولس يې يونوی اميد
د قام د بنه ژوندون د پباره ملگري دې يوو
که ديري سختې تکليفونه راخي راخي دې
موږ له زندان واخله تر داره ملگري دې يوو
زمونږ وعده وه وعده ده وعده به مو وي
تر خپلې خاورې خپل اختياره ملگري دې يوو
د جبرائيل په وزر پت شي په خه خو مه شي
د گيلامن د زړه قراره ملگري دې يوو

ته څه وايي

مړه نور غږ د ازادۍ بڼه دې كه ته څه وايي ؟
له دې غلام ژوند خو مرگي بڼه دى كه ته څه وايي ؟

چې تيتوم يې لگوم يې د بادار په پښو كې
نو له هغې مې مات تندى بڼه دى كه ته څه وايي ؟

دا ازغن تار له منځه وړل خو فرض عين دى په مونږ
خو په اټك پوخ د پوالگي بڼه دى كه ته څه وايي ؟

چې د نجيب غوندي په خپله قيصه كلك ودرېږم
او چې په غاړه مې زندى بڼه دى كه ته څه وايي ؟

چې په دې دومره بد وختونو كې مې هم نشو خپل
نودانيم كښ وروړ مې پردى بڼه دى كه ته څه وايي ؟

اى گيلا مننه په قلم خپل قام وطن وستايه
نور بس گودر ليلا منگي بڼه دى كه ته څه وايي ؟

د دواړو حاجت مندیم یو مې زړه دی بل مې ځان
که گران وزیرستان دی او که گران افغانستان د

که لردی او که بردی وروڼو یو پښتونستان دی
یو تنگ یوه پښتو یو مو رواج یو مو ایمان دی

خو نن په اشارو د بل خپل سرپه کانو ولس
لر برپه کانو ولس او بر لرپه کانو ولس

هیڅ فرق مه په کې بولئ پښتون یو د لر او بردی
که سوات که کابل جان که کندهار که پېشاور دی

چې نوم یې د پښتون وی زما ځان زما ځیگر دی
چې ژبه د پښتو وایي زما سترگې او نظر دی

راځئ پښتنو وروڼو چې یو لاس شو یو لښکر شو
دوښمن ته به شکست ورکړو چې یو ځای لراو بر شو

تر کومې به په خپل منع کې جنگیرو او ژوبلیرو
چې چېرته اور بل شوی دی نو مونږه پرې سوځیرو

ویده یو د غفلت په خوب چې کله به وینبیرو
په خوله مونږه تش هسې بس له یو بل نه څاریرو

چې کوم محفل ته لاړ شې په یو بل پسې غیبت دی
په خوله دعوی د مینې کرو په زړو کې مو نفرت دی

چې زه پښتون یم ته پښتون یې راشه چې یو ځای شو
تینگ لاس د ورورۍ را کره را پخلا شه چې یو ځای شو

چې زه شم در ته گل ته مې بورا شه چې یو ځای شو
که زه وم مرور ته را جرگه شه چې یو ځای شو

تر خوبه په ناحقه تویه وو د یو بل وینه
جوړ شوي سوداگر یوو خرڅه وو د یو بل وینه

جهان ورته يو شوي پښتون هر ځای په نمبر مري
لر بر په شمالي په کابل جان په پېشاور مري

د دين په سر بدنام شول په نامه د ترهگر مري
څوک مري په دهماکو څوک په توپک څوک په خنجر مري

څوک جوړ ورته کافر کړي څوک طالب شي په سنگر مري
دا ولې يو پښتون د بل د لاسه په ډالر مري

د دين په مدرسو کې مو بچيان سينې پرهر مري
جهان ورپورې خاندي پښتانه په سمه غر مري

زما د جوماته امام د پاسه په ممبر مري
بس پېغلې ملالی مو ډلې ډلې په گودر مري

لاسونه د پښتون صبح ييگاه په وينو سره وي
زما ستا په وينو سره وي ستا زما په وينو سره وي

راځئ چې سره يو شو د جهان قيصې به پرېږدو
بس نور د شخصي گټې او تاوان قيصې به پرېږدو

يو وروڼه د پنجاب و فارسي بان قيصې به پرېږدو
چې گټې لاس ته راوړو نور د زيان قيصې به پرېږدو

چې نوې تاريخ جوړ کړو ته مې ورورزه به دې ورور شم
اي ته مې د زړه سر شه زه به ستا د سترگو تور شم

تر څو به د ملنگ پشان په يو بل درگرځېږي
اخر وايه تر کومې به د مال پشان خرڅېږي

پښتونه لږ خو فکر وکړه ځان ته بريادېږي
راوښن شه دوست دوښمن درته ښکاره شو که پوهېږي

ټوپک يې لاس کې درکړو ما په تا ، تا په ما وژني
تيارې راخوره وي زمونږ په منع کې رها وژني

بيدار شه اي پښتونه لږ د خان تاريخ تازه کړه
جذبې دې راژوندی کړه د ايمان تاريخ تازه کړه

محمود غزنوي د خوشحال خان تاريخ تازه کړه
لږ بيا د ميرزا علي د ميرويس خان تاريخ تازه کړه

د وخت دې ظالمانو ته عمر له خان نه جوړ کړه
د پلار نيکه پشانې بهادر له خان نه جوړ کړه

ته فکر وکړه ټوله پښتونخوا لمبه لمبه ده
په خان نه يوو خبر چې مونږه کړې څه خطا ده

هر ځای پښتنه پېغله مهاجره په پېديا ده
يو خدای رسول منو بل په قران مو عقیده ده

بس ځکه نرېدلې په بارود هره کوشه ده
زمونږ د پښتنو نه هر ځای ډکه جيل خانه ده

گيله من وزير

بچيان ترهگر بولي دا په كوم كتاب روا ده
مسلم يمه زما د ملك نامه خو كلیمه ده

وزيره گيلا مننه دا د كوم جرم سزا ده
چې فكر خان ته نه كړې اسد خپله برياد پېرې
تر كومي به د بل په اشارو باندي غولېږو

پښتون مري

هم که لر مري او که بر مري خو پښتون مري
که طالب مري که عسکر مري خو پښتون مري
لويه خدايه د دنيا په منځ چې چپرتنه
په نامه د ترهگر مري خو پښتون مري
که شهيد دی که مردار دی خوار پښتون دی
که مورچل که په سنگر مري خو پښتون مري
چپرتنه لار شوز ما ربه حق چران يـسو
که په سمه که په غر مري خو پښتون مري
خوک حلال شول او خوک مري په دهماکو کې
که توپک که په خنجر مري خو پښتون مري
کيلا من اسد خپل دي ته د پر چران يم
که بې تنگه مري که نر مري خو پښتون مري

د ننگ ميدان

زه پښتنه يم بې تنگي نه قبلوم لاليه
د ننگ ميدان ته څنگ په څنگ درسره هم لاليه

د زرغونې انا لمسي يم ستا دعا په کار ده
د وخت ملاله يم زلمي راپاروم لاليه

الله دې نه کړي که شهيد شولې په ننگ د وطن
په تار د زلفو به کفن درته گندم لاليه

يا که ټپي شوې گيله منه خال دې پدم په وينو
بيا به په لپو کې اوبه درته راوړم لاليه

يادونه : دا شعر شهيد گيله من د پښتو ژبې تکړه
سندرغاړې مېرمن پاولينې ته د زمزمې او سندري دپاره
پخپله لېرلي و چې د گيله من تر شهادت وروسته اغلې
مېرمن پاولينې سندره کړ او د سندري په بڼه خپور شو. ما ته
دا شعر مېرمن پاولينې راولېږه.

ذابقه

يوه داسې ذائقه شته چې هر بنده به يې څكي
بنده هم صرف نه هر يو زنده به يې څكي

د هيچا يې څكلو ته زړه نه كېږي ترڅو ده
لازمي ده مجبوري ده خامخا به يې څكي

كه تنگ كه به تنگي كړې كېلامنه اسد خپله
په خپل وخت هر يو نر هر يو دله به يې څكي

ژمنه

دا درسره کړې کوم ملا د جنت ژمنه ده
دا خو جهاد نه دی آشنا دا خو ورور وژنه ده

دلته يو گلخان دی د کشمير جنگ ته تېروهي
خپله مور يې ناسته په خيمه کېنې بې وطنه ده

دا دي بېخي دروغ چې رياست د مور مثال لري
اوف بيا پښتنو ته څنگه خپله مور دوښمنه ده

هر قوت چې وغواړي نو مریې کړي هم پریې کړي
توره د پښتون د ترهگریې نوم لمنه ده

ای خلکو قسم دی چې منظور له چا هیڅ نه غواړي
صرف یې د بڼه امن خپل اولس لره غوښتنه ده

مونږه را اوچت کړ په دنیا مونږ یې کړو در په در
ای پښتنو دا د شنه او سپین ییرغ مننه ده

خان په حقه وژني تور ته تور او سپین ته سپین وایي
ځکه زمانه د گیلان نه گیلانمنه ده

یادونه: گیله من د گل خان لفظ هغو پښتنو یا پښتون ته کاره
ولو کوم چې د پاکستان ائین او قانون مني او د خپلواکي او د
پښتنو واک اختیار مخالف دي او په موجوده ریاست کې د منصب
او قدرت خاوندان دي

دروازی

په جونو مو کړې بندي د مکتبونو دروازي
په تاسو دي شي بندي د جنتونو دروازي

زموږ د خویندو میندو ماشومانو په بد حال
گواه دي د پنجاب د زندانونو دروازي

وطن کې بد حالی ده بده ورځ ده وطن داره
موږ پورې په مابنام کړو د کورونو دروازي

جنت وطن یره دی خو په قدر یې پونه یوو
خدای بندي کړې په موږ د رحمتونو دروازي

مزه د کلي نشته گیله منه اسد خپله
چې بندي کړې لالی د دیدنونه دروازي

اجل

ولا که يې نور و منمه دا خو کيدار غل دی
زما فکر د خوشحال دی د دې فکر د مغل دی

ایمان به څنگه تېر کړې ته په زير و ورته گورې
دا ستا په کلي کور ستا په عزت يې جوړ غوښل دی

زما فکر خراب دی که دا وخت دومره بدرنگ دی
چې کړې گيدرانو په زمرو باندي يرغل دی

ای دا مو د اسلام او د پښتون وطن دوښمن دی
هم دوی دی نړولې پېښور دی که کابل دی

خر هغه دی خو کته یې بدله ده ملگرو
دا مونږ ته پاتې شوی دا ایپي فقیر متل دی

ای راشه دا تویک کپړده خپل ورور دریاندي وژني
په خدای که دا جهاد وي دا ټول ما او تا ته چل دی

چې کوم ملا په چا باندي فتوه د جهاد ورکړه
نن هغه ملاجان هم د هغود لاري مل دی

دا نن چې ما او تا ته وايي غدار یې شریسندیې
منم خوله مې د ورور ده خو اواز پکې د بل دی

پروا مه کوه حق ته به حق وایې گیلاننه
هیڅوک هم نه دی خلاص چې پوره شوی یې اجل دی

د زندان کیسه

زه به تر نېمې نېمې شپې شپې خورندوم
 لاس یو خوا سر بل خوا عجیبه خورندوم
 د مخ له خوا یې د کرتونو په تارو وهلم
 شاته پر ملا یې په چیترو او دندو وهلم
 خو خدای گواه دې ما په دې حال کې دا شعر ویلو چې
 زه عام وجود یم خاوري کېر مه فاني به شمه
 خو که په تنگ د وطن مړ شوم قیمتي به شمه
 قامي لښکر ته زه له سر او ماله تېر ورگډ یم
 نو په دې نه یم چې په دار یا زنداني به شمه
 ما که په تنگ د افغان کلکه توره وتړله
 اصلي وارث د خوشال خان او ابدالي به شمه
 که مې دستا په شکېدلي وربل تنگ ونه کړ
 د وطن پېغلي خپل تاریخ ته تهمتي به شمه
 که د بدن وینه مې تویه شوه په حق د مظلوم
 نو کیله منه افتخار د خپل پردي به شمه
 په دې کوټه کې یوه د اوسپنې چوکی پرته وه

په دې چوکۍ کړد چاپېره زولنې پرتې وې
 ییا یې پردغه چوکۍ وترله سم یې بند کړم
 پېخي مې سا اخیستی نه شوه سم محکم یې بند کړم
 دغه چوکۍ له لاندې ورو ورو گرمېده راپسې
 بوی به راتلو د تن جامه به سوځېده راپسې
 په دې چوکۍ یې لگول د برق د تار شارټونه
 د اور لمبې وې را کول به یې بار بار شارټونه
 ځینې سزاوې خو په خوله د یادېدلونو نه دي
 ځینې لمحې د یادېدو بیانېدونو نه دي
 دوی هڅه کړه زه یې په مارانو لرمو خوړلم
 ژوندی انسان وم په ژوندون یې زه په سپو خوړلم
 یو بیره ورسرې راتلو چې خوشخبري درکوم
 نن به سهار د اذانه په وخت پانسې درکوم
 زه به خوشال شومه چې شکر دی چې ژر مړ شمه
 چې بې تنگي رانه ونه شي بهادر مړ شمه
 بس هره شپه به یې ویل چې نن تیار اوسه
 د پانسې وخت دې رانږدې شولو بیدار اوسه

ما ته به مينه لور ماشومه لور رايا ده شوله
خود وطن به هره بوره مور رايا ده شوله
ما ويل که مرم شکر په تنگ د مظلومانو مرمه
زه د وطن په کونډو بورو و يتمانو مرمه
چې به سهار په ډيکو به يې روان کړمه زه
بس په چيترو او ډنډو به يې روان کړمه زه
سترگې مې بند په زخمي پښو به يې روان کړمه زه
له لږ منزل نه پس عجبه حادثه راغلله
هر خوا قبرونه وو د مړو هديره راغلله
زما وه مخ ته يې ډېر د کم عمر ځوانان ووژل
په يو ساعت کې يې څلور پينځه کسان ووژل
تيار يې جوړ و زه لاندي ژور کند ته گوزار کړم
دې ظالمانو په ژوندونې قبرستان ته گوز کړم
پاس يې په غاړه په ترلي مخ کسان ولاړ وو
په وينو رنگ د انسانانو قصا بان ولاړ وو
ځينو په لاسو کې گيمتهې ځينو بېلچې نيولې
ځينو زما په سر توپکې تمانچې نيولې

ویل یې اوس وایه زموږ کیسه منې او کنه
 اخري وار تنگ دی دا خپل سردې ساتې او کنه
 خو ما ورغبرگه کره چې شابسې گوزار کوئ
 ژر ژر مې ووژنئ د خه شي انتظار کوئ
 ای که ذره ذره توتیه توتیه نیم نیم شمه
 افغان پښتون یمه قسمت دی که تسلیم شمه
 بس لنډه دا چې دوی پرې پو شول چې یوه نه مني
 ای دغه ځوان په هوش خواص زموږ کیسه نه مني
 بس یو څو ساعته شوم بپهوشه زما حال بدل شو
 زما په ځان اختیار شو ختم زما خیال بدل شو
 داسې ما حول جوړ شو چې شو راسره ورور په قید کې
 زما وراره ماشومه لور او زما مور په قید کې
 له یو خوا بل خوا د چیترو او اوزونه راتلل
 ما ته د ورونو او ورپرونو فریادونه راتلل
 بس له دې وروسته چې دوی ما باندې هر څه ویلي دي
 په دې پوښه یم چې ما بد او که ډېر بڼه ویلي دي
 پښتنو ورونو دا زما مختصر بیان و

دا په ما تېر په فوجي قيد کې د محشر بيان و
 خو خدای گواه چې زما سره دا قران پوره دی
 دغه قسم زما په هره يوه مېدان پوره دی
 په دې اخر وخت کې هم ما د خپل پرهر په وينو
 د تور زندان پر دېوال دغه بيت ليکلي دي چې
 (که وم ژوندي د ازادۍ د اتني برخه به وم
 که چېرې مړ ومه نو زيری مې تر گوره راوړئ)
 ځکه چې ما و خپل ولس ته په بار بار ويلی
 دا مې په شعر او په تپه کې دي په جار ويلی
 چې يا وطن او يا کفن دا مې شعاردی
 پښتانه راوينځومه دا مې کار دی
 ما قبول دي د حق لار کې په سر سترگو
گيله مننه که زندان دی او که دار دی
 يادونه: په ليندۍ کې پورتنی دوه بيتونه د ښاغلي باز خان الميار دي
 چې د شهيد ارمان لوني د قبر پر دبره هم ليکل شوي دي موږ د کتاب پر
 شا پر پښتۍ هم د همدې خاص ارزښت له مخې ليکلي دي او شهيد گيله
 من هم دلته په خپل شعر کې رانغاړلي دي

بغاوت

ما ته چي چا کنڄلي وکرلي په تنگه د قام
هغو ته هم ما د يووالي خواست نصيحت کړی دی

دا چي پښتون په کي غلام دی دا پښخي نه منم
ددې نظام نه مې په کلکه بغاوت کړی دی

پښتانه

پښتانه د پاکستان نه دي صاحبه
پښتانه خو پنجایيان نه دي صاحبه

پښتانه د لراو بر د لوی تیر دي
پښتانه یو خو کسان نه دي صاحبه

یادونه: په دې شعر کې یې اشاره هغو ریاستي پښتنو ته ده چې د پاکستان له زېږېدو راهیسې د پښتنو په نوم د سیاسي گوندونو مشران یا پلویان دي او د ریاست په هر ظلم یې خوله گندولې او خاموش دي. نو دلته گيله من ریاست ته وايي دغه کسان چې ناسو سره د پښتنو په نوم ناست دي، یوازې دوی پښتانه، نه دي بلکې پښتون قام یو ډېر لوی تیر دی او له آمو تر اباسینه ددې خطې او جغرافیې خاوندان دي.

مینه

مجبور به يم خو چې زما په مینه شک ونه کړې
لکه مورکی لکه پلار جان درسره مینه لرم

خلک به هر څه هر څه وايي ته گوايي په ما
افغانستانه گيله مان درسره مینه لرم

يادونه : دلته بيا هم گيله من د خپلې لهجې له مخې او د
قافيې د سمون په پار گيله من ، گيله مان ليکلی او موږ هم
پرته له لاسوهنې وليکه . بله لنډه يادونه دا ده چې د پاکستان
رياست او ادارو تل هڅه کړې او کوي چې پښتانه يو په
بل بې باوره او بد نام کړي د غورځنگ په ډبرو مشرانو او
غرو پسې يې همداسې تبليغ کاوه او کوي چې دوی د
نورو هېوادونو کسان او جاسوسان دي يعنې پاکستانيانو ته
يې ويل چې دوی د هند او افغانستان جاسوسان دي او
افغانانو ته يې ذهنيت ورکاوه چې گوندي دوی پخپله د
پاکستان جاسوسان دي . دې باريکۍ ته په کتو شهيد
گيله من وايي چې خلک يا دښمنان به هر څه هر څه وايي خو
افغانستان زه په تا مين يم .

په اور پسي شه

ستا په نه زره شکرانه په اور پسي شه
تر مطلبه ياران په اور پسي شه

لوپته چې د ناموس يې په سر نه وي
مره داسې پښتانه په اور پسي شه

چې د کيږي همپشه زموږ په وينو
ملکه ستا دا خزانه په اور پسي شه

چې د حق په خای کې پاتې چوپه خوله شي
دا ملک دا مولانه په اور پسي شه

ميخواران چې ترينه وچې شونډې گرځي
ساقی ستا دا ميخانه په اور پسي شه

گيله منه چې نگار در خخه ولاړو

مره رنگه شوه د نيه په اور پسي شه

يادونه: په پورته شعر کې شهيد گيله من د خپلې کليوالې لهجې له

مخې د شعر په قافيه کې مولانا د مولانه، دنيا د دنیه په بڼه ويلی

او ما هم کتې مټ د هغه د زمزمې نه همدا سې وليکه.

جنازي

موږ به ترڅو پورې د يو بل جنازې اخلو
په پښتونخوا وطن کې هره ورځ لاسونه وينو

کله د پلار کله د مور مات اندامونه وينو
له هرې خوا د يتيمانو فریادونه راځي

د اخ ورور جانې اخ پلار جانې اوازونه راځي
د هر يو کلي نه د مړو اعلانونه راځي

د لراوېر افغان وطن نه ماتمونه راځي
د لوبو وخت کې وي معذور به شي بچيان د وطن

ورته بمونه خښوي څو کيداران د وطن
زموږ په غوښتو يې ماره کرل سږي لېوان د وطن

خو بیا مو هم په یوه خوله نشول مشران د وطن
زمورځ خو پېغلې د بابا په کورو کونډې شي

په یو بل کلي کې خیرات غواړي برینډې شي
له حیا ډکې پښتنې پېغلې سر تورې شوې

ځکه اکثره خویندې میندې مو مړې بورې، شي
په یو بل کلي کې په خیرات غوښتو مجبورې شي

د سر سړي مو شول حلال د جاسوسانو په نوم
مشران مو مړه شول د غدارو کافرانو په نوم

څوک ترهگر څوک یې کره مړه د بدمعاشانو په نوم
ځینې ځوانان مو په پنجره کې د زندان بندي دي

د پښتونخوا مې په زرگونو انسانان بندي دي
څوک یې ژوندي په امریکا په برطانییا خرڅ کړل

تپوس یی وکری جرنیلانو برملا خرش کرل
کلی کورونه راته رنک کرل پنجاب

پول تاریخی بنوونخی عایونه راته رنک کرل پنجاب
بنوونخی مدرسې او مکتبونه راته رنک کرل پنجاب

گرده نری کې یی په نوم د ترهگر بدنام کرو
استاد شاگرد ملا عامی او هم یی دم سره بدنام کرو

زموږ په وینو یی خپل خان ته بلانگونه جوړ کرل
خان ته گوز په تور لاهور کې محلوونه جوړ کرل

درې او یا کاله شول پښتون نه یی غلام جوړ کری
د منډیې د خرش لیلام له پښتون جوړ کری

موربه یی تش د ملک په نوم په لا الا غلط یوو
د پر پښتانه یی په دا شنه سپینه جنده غلط یوو

څوڪ يې په پاڪ سر زمين او دا دا غلط يوو
په دا دوه مخي رياست موږ په بيا بيا غلط، يوو

نو نور خوب بس دي پښتنو ځانونه وپېژنئ
اي مېړنو اي تنگيـالو ځانونه وپېژنئ

اي د غفلت په خوب ويدو ځانونه وپېژنئ
د تور دښمن د دې دومخې پالپسي په خلاف

راځئ چې يو شو د بنده د بنده گي په خلاف
ددې دښمن ددې دښمنې معاملې په خلاف

موږه او تاسو باندي کلک سپين بغاوت فرض دي
په دې محکوم وطن کې غږ د افغانيت فرض دي

په لراو بروطن کې ټينگ ملي وحدت فرض دي
دا کار په موږ لکه پينځه وخت عبادت فرض دي

ددې غلام ابني غلام نه ازادي اخلو
رائي د سر په قرياني نن خپلواکي اخلو

د غلامی له ژونده سل ځلې بهتر دی مرگی
د ازادی د تنگ په کار کې معتبر دی مرگی

رائي دې کار ته اول خپله گيله من تيار دی
سبا ته هم نه ايسار پريم دا دی نن تيار يم

تاسو هم دې کار ته د تنگ په پري ملا وتړئ
صرف په خوله نه نغدي نغدي ارادې وتړئ

ځي په لاسو کې د خپلواک وطن جندي اخلو
موربه ترڅو پورې د يوبل جنازې اخلو

موربه ترڅو پورې د يوبل جنازې اخلو
موربه ترڅو پورې د يوبل جنازې اخلو

لوی افغانستان

وجود مې لوی افغانستان دی د مثال په توګه
زړه په کې پروت ملت افغان دی د مثال په توګه

دې ظالمانو په اغزنو کرښو نسیم کړی دی
بیا یې په ډېر وحشت په لراو بر تقسیم کړی دی

چې د دې نسیم زړه یو کېدو ته څه اقدام ونه کړو
دا خو معلومه ده چې ژوند به په آرام ونه کړو

چې وي موجود دا د تورخم تور زنځیرونه ترڅو
چې مو تر منځ وي د ډیورنډ شینکي تارونه ترڅو

کيله من وزير

نو بيا بپنځي په لراو برامن د خدای قسم دی
په کابل جان په پېښور امن د خدای قسم دی

تاسو حساب وکړئ چې څومره څور پدلي یوو موږ
د دې بېلتون دلاسه څومره درد پدلي یوو موږ

موږ سکه وروڼه یوو دښمن سره ویشلي یوو موږ
بیا یې په سل قسمه نومونو غولولي یوو موږ

له پښتونخوا چې څوک جنت حورو غلمان ته لیري
بیا یې توپک په لاس لوی کور افغانستان ته لیري

موږ که سوځېږو که ژوبلیږو خود دوی دلاسه
په لراو برکې وژل کیږو خود دوی دلاسه

دا چې له هر گرنګه ولېږو خود دوی دلاسه
دا چې په وینو کې لوغړېږو خود دوی دلاسه

منخ كې بېلتون دى ورور د ورور له حاله نه خبرېږي
پلار يې د زوى مور يې د لور له حاله نه خبرېږي

نور نه تارونه منم نه يې دا پاتېك منمه
نه د چا توره زور او نه د چا ټوپك منمه

نه يې معاهده د ديورنډ نه يې گندمك منمه
نه يې زنجير په تورخم نه يې په سپين بولداك منمه

فقط يو لوى كور له كابله تر اټك منمه
دا خو په زور چا شو كولى له خپل خان يمه زه

كنه كه دلته يم كه هلته يو افغان يمه زه
وزيرستان سوات پكتيكا كې مې اورونه بل دي

په لر او بره پښتونخوا كې مې اورونه بل دي
د دې اورونو مړ كېدو ته يو كېدل په كار دي

ددې اغزنو کړېسو نور له منځه وړل په کار دي
پېښتنو خو مو چې دا وړان وطن گتلی نه وي

چې مو ترخو دېمن ته زور د مټ بنودلی نه وي
خو مو چې دا د وطن زور پرهر گنډلی نه وي

چې مو ترخو په اټک بند دېوال وهلی نه وي
ای گيله منه تر هغې په موږ سيالي قسم دی
په افغانانو سوله امن خوشالي قسم ده

لاسونه

دا چې لاشونه يې کش کيږي په روډونو باندې
ای نړۍ والو دا مظلومه انسانان نه وينئ

ای ملايانو په برما په فلسطين ژارې خو
دا په چمن کې سره په وينو مسلمان نه وينئ

ای پښتنو سياست والو ولې غلي ناست يې
دا ناروا وې د خدای داد يې پاکستان نه وينئ

يو سړی

هم د لردی هم د بردی یو سړی
ماته د پرزيات معتبردی یو سړی

د افغان ملت په تنگ باندې ولاړدی
د منظور پشتون عسکر دی یو سړی

سر

په خپله خاوره د پرديو زور او شر نه منم
له خدايه پرته هيڃ د سر د پاسه سر نه منم

چي پڻتونخوا په ڪي برباده وي پنجاب اباد وي
داسي دوه مخي پاڪستان په عمر بر نه منم

ويزه

په خپل وطن ڪي دي ويزه پاسپورٽ بپخي نه منم
ته تذڪره نه مني زه دي شناختي نه منم

ته چي زمور ملي رهبر منظور پشتين نه مني
زه دي قايد اعظم علامه اقبال يو چودري نه منم

چمن

خان ملک ملا خاموش دي دا کوم تنگ دی دا کوم دین دی
د چمن خخه جوړ شوی هم برما هم فلسطین دی

د کشمیر په تنگ دي د پری چغې وکرلې پښتونه
نن دي وار دی ستا سکه ورور په وینو کې رنگین دی

یادونه دا څلوریزه یې د چمن غیرتي ولس د هغه اعتراض په هکله ویلې ده
چې د چمن ولس له اتو میاشتو راهیسې پرلت وېلی او د پاکستان د
حکومت هغه پرېکړه نه مني چې وايي په چمن دي افغانستان ته تگ راتگ
په ویزه او پاسپورت شي. دا اعتراض میاشتو میاشتو ته اوږد شو او په دي
دوران کې د پښتنو ټول سیاسي قومي او مذهبي گوندونه چې پاتې شول او
د حکومت له خوا د پرلت د ختمول په خاطر څو څو واري په اعتراض
کوونکو ظلم زور وشو او د پر کسان په کې شهیدان هم شول.

پوره

راشه ويده دي ڪرم په سپين سپين مرونڊونه ياره
ڊپر به دي ڪري وي په سره رمل خوبونه ياره

ڊپرې شپي ورځي دي ڪري تپري واخ اي
چي درته جور ڪرمه د زلفو بالبنستونه ياره

شونڊي دي وچي دي پاسته لاس دي تغمي تغمي دي
زما نازڪه ياره و زما نيازينه ياره

په تسلي مي بنكلوه په دا نازڪ انتگي
چي رنگ مي نه ڪري دلندي زني خالونه ياره

دومره دوه دري ڪاله دي څنگه تپرول په سفر
په ما خو سور اور وي له تا پغير وختونه ياره

ته راته غلی شه لالیه زره مې دک دی درته
چې درته ووايم د سوي زره حالونه یاره

وگیله منه سر مې کپړده د زلفوپه بالینت
زه به خار خار کرم ته وایه راته شعرونه یاره

یادونه ددغه شعر په کره والي کې، اغلې مېرمن نوشایې اشنا او بناغلي
عاشق الله فریاد مرسته کړې ده

رسل په عریسي کې شگو ته وایي او ددې شعر له داستانه د گيله من د
مسافری ستړی او په سرو شگو کې د مزدوری سخت ژوند ښه اټکلولای

يوره

روڅه چې ويود دې کم په سپين سپين مرمتدینه يوره
ډيروو دې کړي وي په سره رامل خويينه يوره

ډيري شپې وريځې وو دې تيرې وي شوکيري وځاي
چې ديرتـاـ جور کمه دې زلفې بولشتينه يوره

شوندې دې وچي دي پوسته لوس دې دوغمې دوغمې دي
دې مونوزکه يوره وه دې مونيازينه يوره

په تسالي مي کوشالاوه په دا نوزک اټنگي
چې رانگ مي نه کښې دې لنډې زنيې خولینه يوره

دامره دوه درې کوله دې خرگې تيرا اول په سفر
په موخو سير يوروي دې تو بغير واختينه يوره

ته روتا غلاي شه لاليه زړه مي ډاک داي دیرتا
چې دیرتا اويائم دې سوي زړه وولينه يوره

وه گيلامنه سرمي کشيده دې زلفان په بولشت
زه وو خار خار که او ته ويايه ارتا شعرينه يوره

شعر

د غلامی له ژونده سل ځلې بهتر دی مرگی
د ازادی د تنگ په لار کې معتبر دی مرگی

راځئ دې کار ته اول خپله گيله من تيار دی
سبا ته هم نه ايسار پرم دا دی نن تيار يم

تاسې هم دې کار ته د تنگ په پري ملا وتړئ
صرف په خوله نه نغدي نغدي ارادې وتړئ

ځی په لاسو کې د خپلواک وطن جندي اخلو
موږ به ترڅو پورې د یو بل جنازې اخلو

بغاوت

ما ته چي چا کنخلې و کرلې په ننگه د قام
هغو ته هم ما د یووالي خواست نصیحت کری دی
دا چي پښتون په کي غلام دی دا بېخي نه منم
ددې نظام نه مې په کلکه بغاوت کری دی

پښتانه

پښتانه د پاکستان نه دي صاحبه
پښتانه خو پنجایان نه دي صاحبه

پښتانه د لراو بر د لوی تېر دي
پښتانه یو شو کسان نه دي صاحبه

یادونه په دې شعر کې یې اشاره هغو ریاستي پښتنو ته ده چې د
پاکستان له زېږېدو راهیسې د پښتنو په نوم د سیاسي گوندونو
مشران یا پلویان دي او د ریاست په هر ظلم یې خوله گندلې او خاموش
دي نو دلته گیله من ریاست ته وایي دغه کسان چې تاسو سره د
پښتنو په نوم ناست دي ، یوازې دوی پښتانه ، نه دي بلکې پښتون قام
یو دېر لوی تېر دی او له امو تر اباسینه ددې خطې او جغرافیې خاوندان

دي

مینه

مجبور به يم خو چې زما پنه مینه شک ونه کړي
لکه مورکي لکه پلار جان در سره مینه لري

خلک به هر څه هر څه وايي ته گوايي په ما
افغانستانه گيله مان در سره مینه لرم

يادونه دلته بيا هم گيله من د خپلې لهجې له مخې او د ق فېي د
سمون په پار گيله من . گيله مان ليکلي او مور هم پرته له لاسو هنري
وليکه بله لنډه يادونه داده چې د پاکستان رياست او ادارو تل مخه
کړې او کوي يې چې پښتانه يو په بل بې باوره او بد نام کړي د غورځنگ
په ډېرو مشرانو او غړو پسې يې همداسې تبليغ کاوه او کوي يې چې
دوی د نورو هېوادونو کسان او جاسوسان دي يعنې پاکستانيانو ته
يې ويل چې دوی د هند او افغانستان جاسوسان دي او افغانانو ته يې
ذهنيت ورکاوه چې گوندي دوی پخپله د پاکستان جاسوسان دي نو
دې باريکي ته په کتو شهيد گيله من وايي چې خلک يا دشمنان به هر
څه هر څه وايي خو افغانستان زه په تا مين يم

په اور پسې شه

ستا په نه زره شکرانه په اور پسې شه
 تر مطلبه ياران په اور پسې شه
 نو پته چي د ناموس يې په سر نه وي
 مړه داسي پښتانه په اور پسې شه
 چي ډکيري همپشه زموږ په وينو
 ملکه ستا دا خزانه په اور پسې شه
 چي د حق په خاي کې پاتې چوپه خوله شي
 دا ملک دا مولانه په اور پسې شه
 ميخواران چي ترينه وچي شونډې گرځي
 ساقي ستا دا ميخانه په اور پسې شه
 کيله منه چي نگار در خخه ولاړو
 مړه رنگه شوه دنیه په اور پسې شه
 يادونه په پورته شعر کې شهيد گيله من د خپلې کليوالې لهجې له
 مخې د شعر په قافيه کې مولانا د مولانه ، دنيا د دنیه په بڼه ويلی او
 ما هم کت مت د هغه د زمزمې نه همداسې وليکه.

قام سره

په ژوند هم د خپل قام یم هم به مرم د قام سره
تر هر سنگر تر هر دگر به هم د قام سره

چا ته به سر تپت نه کرم نه خرڅ او نه به دار شمه
وعده مې ده په قران لاسونه بدم د قام سره

او نه مې په زندان او دار هیڅوک تم کوی نه شي
بېنځي بې اندازې مینه لرم د قام سره

په هره خوشالی د قام د زړه نه خوشالپږم
بس خدای گوا شریک یم په هر غم د قام سره

وزیره گيله منه د افغان په نوم دې مرشم
د مرگ پس چې یاد پږم چم په چم د قام سره

قسم

قسم په خدای تا لکه بخان لکه ایمان گرانه وم
 قسم په خدای تا لکه لوی افغانستان منمه
 او چې زما وطن ته بد امنی راوړی جنگونه راوړی
 نه سعودی منمه نه داسې پاکستان منمه

گل خان

چې د مار نه زهر اویاسی ماهی شی
 د پښتون نه چې تنگ اویاسی گل خان شی
 خوک چې سر لکه منظور په وطن شیندی
 نو هغه سړی د تپول ولس جانان شی

جانان

د جانان مثال د درې رنگه پیړغ دی
 تورې سترگې شینکی خال سره یې لبان دی
 له دې سړې خولی دې واره صدقه شه
 هغه تپول چې غلامان د پاکستان دی

تیبیزه

په وطن هر سړی درد یې
 سړی خو یو غلې مړ کیږي
 خو په خپل قام دې قربانی یې
 بنځه په هر سړی کونله یې
 سړی هغه دی چې پرې خاوره کونله شینه

ملت مې لراو بر افغان دی
 په قام وطن مې خان قربان دی
 خیر که په برخه مې زندان دی
 سپین مخ دې لوی افغانستان دی
 داتوری زلفې دی بیرغ باد رپوینه

زما ارمانه خدای دې جور کره
 رنخور جانانه خدای دې جور کره
 مرم بې له تانه خدای دې جور کره
 افغانستانه خدای دې جور کره

چې هر پښتون درته پرانیستې تنی دینه

پنه یار مې سختې نه لوریږي
 خو په خپل قام مې زړه بدیږي
 که لالی مری که بندي کیږي
 که تور ورپل مې میراتیږي

په وطن جنگ دی جانان نه ایسارومه

قام کې بې تنگه خلک کم شه
 زموږ د دښمن په کور ماتم شه
 د پښتنو دښمنه سم شه
 په تاهې بیا خولگی قسم شه

په وطن تنگ و تاپه کور کول خوبونه

د گلو بنار يې بختوره
خدای خو دې مه کړه د نظره
زما زړگي زما ځيگره
ځکه بنا پسته يې پېښوره
چې له کابله مرور درته رايينه

په جار نعرې د لراو بر کړه
يو کابل جان بل پېښور کړه
ځان انقلاب ته برابر کړه
ته د منظور خولي په سر کړه
زما به ملي پيرغ په سرو وي دريه شمه

د گيله من وزير جانانه
زخمي زخمي وزير ستانه
نور شې ازاد له دې بلانه
راجور شې لوی افغان ستانه
چې روژه مات مود کابل په اذان شينه

خیر اوس که بد شي او که بښه شي
 د قام په تنگ دې هر څه وشي
 څوک دې قیديان شي څوک دې مړه شي
 رهبره وار دې خطا نه شي
 تر شا دې پېغلې پښتنې ولاړې دینه

که کلک پښتون شوې کلک افغان شوې
 د پښتنو سره روان شوې
 نوزما خان زما جانان شوې
 که د وطن په نوم قربان شوې
 په تار د زلفو په کفن ډرته گندمه

هغه خپلواک ژوند مو گندل پر شو
 په وطن بیا مغل چاپېر شو
 د پلار نیکه تاریخ مو هېر شو
 وارد نجیب د پگړۍ تېر شو
 نور پکتیاوال دې پگړۍ نه په سره وینه

زما جانانه خفه نه شې
 زمونږ کله ستانه خفه نه شې
 له خانه کرانه خفه نه شې
 وزیر ستانه خفه نه شې

د میرزا علي بابا پچیان به دې گتینه

له ستني ووتلې تاره
 په ملا مات شوی یې چناره
 خومره مې وکړې انتظاره
 ته چې راځې له کندهاره

زه به چمن ته له چمییل سره درځمه

دا مې یقین دا مې ایمان دی
 هدف مې لوی افغانستان دی
 زما ترې سراو مال قریان دی
 یار له کابل څه رازوان دی

ما په تورخم ورته نیولي دي گلونه

په پښتو جنگ دی پاتې نه شې
قومي غورځنگ دی پاتې نه شې
ژوند مو بدرنگ پاتې نه شې
په وطن ننگ دی پاتې نه شې
زغملی نه شم د همخولو پېغورونه

زما اوستا تر منځه خنله دی
ځکه د دواړو ژوندون شنله دی
زړه مې د تورو وینو ډنله دی
پوزه دې کرښه د دیورنله ده
سره انتګي دې لراو برافغانان دینه

ستا په بهلتون دومره شمجن یمه چې حد نه لري
په شمجن زړه داسې خوږمن یمه چې حد نه لري

په کرغېړنو او اهزنو کرېښه و بهله یاره
دومره دې تېری د دیدن یمه چې حد نه لري

کله ترهگر شهیدمه او کله مهاجر او غدار
دومره ذلیل په خپل وطن یمه چې حد نه لري

د پښتنو په قتل عام خاموش ملک او ملا
له تاسې دومره گيله من یمه چې حد نه لري

که یې په مینه کې په دار هم شمه پروا نه لري
په پښتون قام داسې مښن یمه چې حد نه لري

د باچا خان امر ماتېږي کنه خدای گواه دی
نور دومره تنگ له دې دشمن یمه چې حد نه لري

د پښتنو حیا لوټېږي او زه چې خوله ناست یم
زه گيله من دومره ډارن یمه چې حد نه لري

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**